

dS De
Standaard

ZATERDAG 31 DECEMBER, ZONDAG 1 JANUARI 2017

CULTUUR & MEDIA

150
TIPS
VOOR
2017

EEN GOED GEVULD BORD

Expo

Carl De Keyzer

Leven we binnenkort allemaal in het hooggebergte? © Carl De Keyzer

1 Wat als... het zeeniveau stijgt, en we met zijn allen naar de hoogste regionen van Europa moeten verhuizen? Het was het prikkelende scenario waarmee fotograaf Carl De Keyzer de bergen introk. In *Higher ground*, een onlangs verschenen boek en binnenkort een expo in Brussel, creëert hij een sinister toekomstbeeld: hij roept de illusie op van een maatschappij op de vlucht voor klimaatopwarming.

Carl De Keyzer, lid van het agentschap Magnum, is de auteur van diverse bejubelde fotoreportages. *Higher ground* vormt een tweeluik met *Moments before the flood*, voltooid in 2012, waarvoor De Keyzer anderhalf jaar langs de kusten van Europa reisde. Hij bracht er de overweldigende kracht van het water in beeld, op een soms apocalyptische manier.

'Die reeks vroeg om een vervolg', zegt hij. 'Iedereen had het alleen over de economische crisis. Maar snel werd duidelijk dat de klimaatopwarming ons meer zorgen zal baren. Wat gebeurt er met onze steden bij een tsunami, of bij dramatisch stijgend waterpeil? Ik

vond het uitdagend om de vlucht naar de bergen en de wereld daarboven vast te leggen.'

Van de Dolomieten tot de Pyreneeën kan je razendsnel de hoogte in. Dus koos De Keyzer vooral voor kabelbanen en de landschappen waar ze 's zomers naartoe voeren. 'Soms deed ik er zes per dag', zegt hij. 'De hoogteverschillen maakten me groggy. Veel wandelaars lopen in de bergen verloren in de natuur. Het was die sfeer van verwarring en surrealisme die ik opzocht. Zwartgallig of pessimistisch wil de reeks niet zijn. Het is mijn ambitie om de bewustwording te stimuleren, ook met humor en overdrijving.' *Higher ground* biedt indirect ook een beeld van een veranderend Europa, denkt De Keyzer. 'De bergtoeristen zijn steeds vaker Indiërs of Chinezen. Je zou er een toeristische reeks over de Alpen in kunnen zien. Maar de onderliggende dreiging gaf me de kans om een nieuwe werkelijkheid op te roepen.' (gvds)

Higher ground. Carl De Keyzer. Botanique, Brussel. 2- 30/4.

Popmuziek

Roméo Elvis

Van 'Linkebrousse' naar Parijs: een wereld van verschil, maar een kleine stap voor Roméo Elvis. © Guillaume Kayacan

3 Word maar eens geboren met een naam als Roméo Johnny Elvis Van Laeken. Met een radiopresentatrice als moeder (Laurence Bibot van RTBF) en een Brusselse zanger als vader (Marka, van Allez Allez). En probeer dan maar eens niet in de muziek te belanden.

Roméo Elvis deed nochtans flink zijn best. Als snaak moest hij op internaat wegens slechte schoolresultaten én een strafblad. Nadien volgde hij een fotografieopleiding. Maar bloed kruipt waar het niet gaan kan, en de 23-jarige Brusselse rapper ('Linkebrousse' *represent*) heeft nu drie ep's op zijn actief. De komende maanden volgt een vierde: *Morale II*.

Daarop zullen naast de gebruikelijke spookachtige toetsen en boterzachte productie - ergens tussen jazz en house - ook baslijnen van Jan Paternoster van Black Box Revelation (Dilbeek *represent*) te horen zijn. Zo nestelt Elvis zich middenin de belhop: geprezen door zowel Frans- (Caballero, Le Motel) als Nederlandstaligen (Stikstof, Coely). Zijn antwoord op

de resulterende taalgemengelmoe: radicaal voor de eigen tong kiesen. Zo verbiedt hij in 'Assurance' gastzanger Yellowstraps expliciet Engels te gebruiken. Elvis rapt zelf met een onstuitbare flow die de gekkigheid niet schuwt: het gaat even vlot over stadsproblemen als over Fristi en voetballers. Is Frans voor veel Vlamingen minder toegankelijk dan Engels als muziektaal? Zeker. Maar als het zo goed klinkt als bij Roméo, ga je het vanzelf opzoeken. Ze zouden hem op het leerplan moeten zetten.

In de nasleep van Stromae kwamen Alice on the Roof en Cocaine Piss vorig jaar al over de taalgrens lonken. Met Ulysse, Loïc Nottet, La Jungle en Teme Tan komt er nog meer moois van bezuiden de taalgrens. Maar Roméo mist op meer dan Vlaanderen alleen: afgaand op Youtube-hit 'Bruxelles arrive' viseert hij resoluut Parijs. Het middelpunt van de Franstalige hiphop moet naar België verlegd. *Bruxelles represent.* (ndl)

Roméo Elvis. op 23/3 in Vooruit, Gent, 25/3 in Botanique, Brussel.

‘Als iedereen ter wereld op hetzelfde moment zou eten, dan zou er alvast op dat moment geen oorlog zijn’, zegt de sopraan Claron McFadden. En geef haar eens ongelijk. Als iedereen eens wat meer aan cultuur zou doen trouwens ook niet. Hierbij krijgt u 130 tips. Schep uw bord eens goed vol.

Podium

Henk Rijckaert

Henk Rijckaert heeft een haat-liefdeverhouding met technologie. © rr

2 Henk Rijckaert is dol op nieuwe technologie. Als geboren doe-het-zelver gaat hij aan de slag in zijn eigen digitale Youtube-kot en op het podium. ‘Wij zijn constant bezig met toestellen waar we geen bal van snappen.’

Technostress: de titel van zijn nieuwe voorstelling is duidelijk en herkenbaar. ‘Het gaat over de stress die we ondervinden bij het gebruik van digitale technologie en elektronica. Ik heb, vind ik zelf, een magistraal decor in elkaar gestoken, met veel soldeerwerk en 3D-printing. Maar het moet wel werken als ik op de knop druk, en dat is stressen. Ik werk graag en veel met computers maar ik haat ze ook, en dat geldt voor veel mensen. Op een of andere manier worden we gegijzeld door technologie omdat we er zo mee vergroeid zijn. Ik was gisteren een uurtje onderweg zonder gsm en dat voelde oncomfortabel. Raar, toch? Het is fantastisch wat we tegenwoordig allemaal kunnen dankzij de nieuwe technologie, maar we moeten er wel nog mee leren omgaan. Als je het allemaal wat minder evi-

dent en vanzelfsprekend vindt, ben je daar al een stuk relaxter in. Of dat hoop ik toch. Ik maak er zeker geen pessimistisch verhaal van – zo zijn er al genoeg.’

Over het tabletgebruik van zijn zevenjarige dochter maakt Rijckaert zich alleszins geen zorgen. ‘Plots worden kinderen met een tablet schermzombies genoemd. Moeten wij hen als volwassenen dan aansporen om meer met Lego of Meccano te spelen? Hier, een kei en een stok, ga buiten een kamp maken. Terwijl zo’n tablet voor een kind pure ontspanning is. En nee, je hoeft ze geen educatieve spelletjes op te dringen. Laat ze hun tijd toch verspelen! Als ze de hele dag op de iPad zitten, en daarna voor het tv-scherm, moet je wel ingrijpen. Maar doe dat dan met gezond verstand. Alsof wij allemaal zoveel bewogen... Toen had je ook kinderen die graag naar de jeugdbeweging gingen en anderen die liever een boekje lezen. Het ene kind noemden we sportief, het andere gewoon slim.’ (kmm)

Technostress, Henk Rijckaert, op tournee vanaf 13/1.

Film

Pablo Larraín

‘Neruda’: Gael García Bernal speelt opnieuw in een film van Larraín. © rr

4 Een van dé films van 2017 is *Jackie*. Een van dé geheimgedichten van 2017 is *Neruda*. De ene gaat over presidentsvrouw Jacqueline Kennedy, maar is allesbehalve de vleiende biografie die je verwacht. De andere gaat over Chileens dichter Pablo Neruda en is allesbehalve een biografie. Beide films zijn verder zo verschillend als maar kan, maar ze zijn wel van dezelfde regisseur: Pablo Larraín. ‘Ik houd niet van biopics’, zei hij toen we hem spraken in Cannes. ‘Zo saai. De meeste doen te hard hun best om de werkelijkheid weer te vertellen. Ja, die persoon kon geweldig schilderen, of pianospelen of wiskunde-sommetjes maken. Maar als film stelt het niets voor.’

‘Toch kwam de filmcrew voortdurend aanzetten met foto’s van de historische figuren over wie de films gaan. Nee! Vergeet de werkelijkheid, verbeeld ze. Neruda zoog zijn gedichten uit zijn duim. Toen hij twintig was, schreef hij liefdesgedichten alsof de hele wereld al in zijn bed had gelegen. Zijn naam stal hij van een Tsjechische dichter.

Als hij mocht spelen met feit en fictie, dan wij ook.’

Misschien zegt de naam Larraín u nog niets. Dan heeft u *No gemist*, met Gael García Bernal, die terugkeert in *Neruda*. En dan heeft u ons advies in de wind geslagen om vorig jaar te gaan kijken naar *El club*, over misbruik in de Kerk. Met *Jackie*, Larraíns eerste Engelstalige film, kent heel de wereld binnenkort zijn naam want Natalie Portman is grote kanshebber voor een Oscar, in haar beste vertolking sinds *Black Swan*. De regisseur daarvan, Darren Aronofsky, was zo onder de indruk van *El club*, dat hij Larraín benaderde met het script over de rouwende Kennedy, geschreven door een scenarist die tot dan weinig kon voorleggen.

‘Ik vond het een gek idee. Ik dacht: ik zal zeggen dat ik het alleen doe als Natalie Portman de hoofdrol speelt, dan gaat het toch niet door. Maar niet veel later zat ik met haar aan tafel. Ik zei haar: als jij het niet doet, gaan we deze film niet maken. Ik vrees dat ze zich verplicht voelde.’ (jst)

FILM

Ryan Gosling en Emma Stone in 'La la land'. © rr

De komende maanden dansen we met Ryan Gosling en Emma Stone, trekken we op bedevaart naar Japan met Scorsese en zijn we te gast in een Roemeens appartement. Dit is uw reisgids.

JEROEN STRUYS

JANUARI

5. NERUDA

Wat? Gael García Bernal speelt een politie-inspecteur die de Chileense dichter en communist Pablo Neruda achter de veren zit voor staatsgevaarlijk gedrag.

Ga kijken want deze film gaat niet over Pablo Neruda, deze film is Pablo Neruda. Zijn naam- en landgenoot Pablo Larraín heeft er allesbehalve een klassieke biografie van gemaakt, maar een verbeeldingsrijke vermenging van geschiedenis en fictie. 'Als je me plotseling vergeet/ zoek me niet/ want ik zal je al vergeten zijn'.

6. HOME

Wat? Tienerjongens en hun moeders: een speciale band.

Ga kijken want Fien Troch zag een generatiekloof en dook erin. Deze delicate film heeft al zoveel lof gekregen dat we terughoudend zijn om er wat aan toe te voegen. Ga. Gewoon. Kijken. Nergens beter dan *Home*.

7. NOCTURNAL ANIMALS

Wat? Amy Adams speelt een galeriehoudster met weinig liefde voor kunst die plots een boek in de bus ontvangt van haar ex en grote liefde (Jake Gyllenhaal). Samen tuimelen we van satire op de kunstwereld tot in een politiefilm in Texas.

Ga kijken want Alfred Hitchcock, David Lynch en Stanley Kubrick hebben samen een noirfilm gedraaid, maar de esthetische aanslag is opgeëist door modeontwerper-regisseur Tom Ford. S.T.I.J.L.

8. LA LA LAND

Wat? De gedooftverfde winnaar van de Oscar voor beste film. Emma Stone en Ryan Gosling dansen de sterren van de hemel in

deze rotaanstekelijke hommage aan de Hollywoodmusical.

Ga kijken want de regisseur van *Whiplash* maakt de belofte meer dan waar. Dit is een film voor liefhebbers van musical én voor de rest van de mensheid. Om stapelverliefd van te worden.

9. MANCHESTER BY THE SEA

Wat? Deze film moeten we zelf ook nog zien, maar het heeft er alle schijn van dat Casey Affleck een man speelt die op zijn neefje moet passen wanneer diens vader is overleden.

Ga kijken want de film is in de VS overladen door lof. Wat maar twee dingen kan betekenen: a) dit is een meesterwerk of b) alle critici zitten in een samenzwering waar alleen die van *De Standaard* weer niks van weten.

FEBRUARI

10. JACKIE

Wat? Natalie Portman is Jacqueline Kennedy, rouwend na de dood van haar man. Een sprookjeskasteel stort in elkaar.

Ga kijken want regisseur Pablo Larraín is al enkele jaren de chouchou van de cinefielen dankzij *No*, *El Club* en *Neruda*. Maar ook in zijn eerste Amerikaanse film bewaart hij zijn stijl en eigenheid. Portman geeft, zes jaar na *Black Swan*, opnieuw de performance van haar leven.

11. MOONLIGHT

Wat? Een zwarte jongen groeit in Miami op zonder vader en met een crackverlaafde moeder. Op school wordt hij gepest omdat hij, tiens, een tikje anders is dan de rest. En oh ja, hij denkt dat hij misschien wel op jongens valt.

Ga kijken want dit is veel meer dan dé film waar de beweging van #OscarsSoWhite

al jaren om smeekt. De jonge regisseur Barry Jenkins ontvouwt het drama met een adembenemende gevoeligheid. Een delicate, moedige film.

12. SILENCE

Wat? Twee Portugese priesters (Andrew Garfield, Adam Driver) gaan in Japan op zoek naar hun verdwenen mentor (Liam Neeson). Ze stellen er vast wat elke patattenboer vaneigens weet: dat kruid geen wortel schiet in een moeras.

Ga kijken want al sinds *The last temptation of Christ* is Martin Scorsese hieraan bezig geweest en het resultaat is even verbijsterend, meedogenloos en spiritueel. Grote cinema, diepe belevenis: welkom in de kerk van Martin Scorsese.

13. T2

Wat? De personages van *Trainspotting* zijn er net als wij niet jonger op geworden. Maar als Rent Boy, Spud, Sick Boy en Franco twintig jaar later weer samenkomen, zal het niet zijn om te kleurenwiezen.

Ga kijken want sequels zijn doorgaans even inspiratieloos als een heroinejunk op een onbewoond eiland, maar niet als ze het hart op de juiste plaats hebben. Alle daders van de hitfilm uit 1996 sloegen de platgespoten armen in elkaar, van auteur Irvine Welsh over regisseur Danny Boyle tot de acteurs, aangevoerd door Ewan McGregor. *Choose life*.

MAART

14. MY FIRST HIGHWAY

Wat? Een camping in Spanje, een tienerjongen op vakantie en het meisje van de campingwinkel: we moeten er geen tekeningetje bij maken zeker? En nee, wij zouden nooit het woord tentstletje gebruiken, zo 2010.w

Amy Adams in 'Nocturnal animals'. © rr

'Home': een sterke film van Fien Troch. © rr

Nathalie Portman in 'Jackie'. © rr

Ga kijken want met dit ontwapenende debuut lanceert de Vlaamse regisseur Kevin Meul zich na enkele straffe kortfilms op een snelweg waar wij hem nog graag zullen tegenkomen. Vrrroem!

15. 20TH CENTURY WOMEN

Wat? Een jongen van vijftien wordt ingewijd in de lessen van het leven door drie vrouwen: Annette Bening, Greta Gerwig en Elle Fanning.

Ga kijken want met *Beginners* toonde regisseur Mike Mills vijf jaar geleden zijn talent voor onverwachte relatieschetsen. En anders vindt u misschien een opkikker in de feministische literatuur die de arme knaap krijgt aangereikt, met titels als *Sisterhood is powerful*. We zouden het niet beter kunnen zeggen.

16. THE OTHER SIDE OF HOPE

Wat? *Toivon tuolla puolen* voor de Finse vrienden. Een deur-aan-deurverkoper loopt een Syrische vluchteling tegen het lijf. Vanaf hier is de plot ons helemaal bijster.

Ga kijken want voor een nieuwe Aki Kaurismäki trekken wij naar Lapland in ons nakie. De Finse filmer levert hiermee de tweede aflevering in zijn trilogie over havensteden, na het charmerende *Le Havre*. Blankenberge mag de rode loper al uittrollen.

17. THE SENSE OF AN ENDING

Wat? Een verfilming van de gelijknamige roman van Julian Barnes, bekroond met de Man Booker Prize, over een man die geconfronteerd wordt met zijn jeugd en zichzelf. *'What possible evolutionary purpose could nostalgia serve?'*

Ga kijken want als je weet hoe goed Barnes zinnen op papier kan zetten, weet je op hoeveel manieren dit mis kan gaan.

Maar als Charlotte Rampling erin gelooft, dan wij ook.

APRIL

18. AFTER THE STORM

Wat? Kan een tyfoon een gebroken gezin weer bij elkaar blazen, zoals blaadjes in de herfst weer een kruin zonder takken vormen?

Ga kijken want de Japanse regisseur Hirokazu Kore-Eda verwent ons nu al jaren met de meest gevoelige films, met als voorlopige hoogtepunt *Like father, like son*. Die film kreeg in 2013 in Cannes de prijs van de jury.

MEI

19. I AM NOT YOUR NEGRO

Wat? Acteur Samuel L. Jackson debuteert voor de verandering geen Tarantino-dialogen, maar vertelt uit de memoires van auteur James Baldwin over de Amerikaanse rassenkwestie en burgerrechtenleiders als Medgar Evers, Malcolm X en Martin Luther King.

Ga kijken want weinig films keerden zo vol lof beladen terug van het filmfestival van Toronto als deze. De regisseur van deze film is de Haïtiaanse documentairemaker en voormalige minister van Cultuur Raoul Peck (*Lumumba*).

20. ALIEN: COVENANT

Wat? Zoals Disney de gaten opvult tussen zijn *Star wars*-films, zo doet Ridley Scott dat met zijn *Alien*-saga. Voor wie mee is: deze is een vervolg op *Prometheus* maar komt dus nog voor de *Alien*-film waar het in 1979 mee begon.

Ga kijken want niemand maakt sciencefictionhorror zoals Ridley Scott hem maakt.

EXPO

Nederland pakt groot uit met de verjaardag van De Stijl, Rusland herdenkt de kunst van de revolutie. Maar alle aandacht gaat dit voorjaar naar de dubbele hoogmis van de hedendaagse kunst: de Biënnale van Venetië en de Documenta in Kassel (en in Athene).

GEERT VAN DER SPEETEN

JANUARI

21. SVEN 'T JOLLE

Wie? De kunst van Sven 't Jolle is geïllustreerd, stekelig en ludiek. Ze vertrekt van een vurige kritiek op het kapitalisme en plaatst beelden uit de populaire cultuur in een kritische of ironische context.

Ga kijken want *The age of entitlement* wordt zijn grootste solotentoonstelling tot nu toe.

Waar & wanneer? Wiels, Vorst, 13/1 tot 19/3.

22. THE MISSING SCRIPT

Wat? Robert Devriendt start een meerjarenproject: een schilderijenreeks als een storyboard zonder vast script.

Ga kijken want Devriendt is een schilder pur sang, die graag flirt met mysterie en film noir.

Waar & wanneer? Galerie Albert Baronian, Brussel, 13/1 tot 4/3

FEBRUARI

23. ROMANOVS & REVOLUTIE

Wat? Honderd jaar na de Russische revolutie opent een tentoonstelling over de turbulente tijden die leidden tot de val van de Romanovs, een van de langst regerende dynastieën.

Ga kijken want de culturele bloeitijd van begin 20ste eeuw komt aan bod in films, foto's, schilderijen en toegepaste kunst, maar ook in historische stukken zoals de originele akte van de abdicatie en een van de moordwapens.

Waar & wanneer? Hermitage, Amsterdam, 4/2 tot 17/9.

24. REVOLUTION: RUSSIAN ART 1917-1932

Wat? Van Lenins nieuwe economische politiek tot Stalins utopia: Russische kunstenaars vertaalden op diverse manieren de nieuwe tijden in beelden.

Ga kijken want doorgaans kiezen musea voor de avant-garde of voor het sociaal-realistische als ze Russische kunst uit het begin van de 20ste eeuw tonen. Deze expo combineert beide, met als blikvanger dertig schilderijen van Malevitsj.

Waar & wanneer? Royal Academy, Londen, 11/2 tot 17/4.

25. DAVID HOCKNEY

Wie? Tate Britain viert de tachtigste

Sven 't Jolle, 'Casse toi alors pauvre canard', te zien in Wiels in Vorst. © rr

Lukas Van Kessel, 'Vogelconcert'. Te zien in 'The beauty of the beast' in Hingene. © Hugo Maertens/ KMSKA

verjaardag van David Hockney, een van de vrolijkste en meest optimistische schilders van de 20ste eeuw.

Ga kijken want de retrospectieve wordt de grootste die het Londense museum ooit opzette.

Waar & wanneer? Tate Britain, Londen, 9/2 tot 29/5.

26. MONDRIAN - VAN DER LECK

Waar? In 2017 is het honderd jaar geleden dat De Stijl werd opgericht. Nederland viert dat met het feestjaar *Mondriaan tot Dutch design*. De aftrap is een dubbeltentoonstelling over de vriendschap en de wederzijdse beïnvloeding van twee kunstenaars die de weg naar de abstractie aflegden.

Ga kijken want De Stijl stond voor radicaal vernieuwende kunst, en daar waren Piet Mondriaan en Bart Van der Leck uitstekende voorbeelden van.

Waar & wanneer? Gemeentemuseum, Den Haag, 11/2 tot 21/5.

27. POL BURY

Wie? Met 'gemotoriseerde', zacht bewegende sculpturen en fonteinen, werd Pol Bury in de jaren 60 een van de pioniers van de kinetische kunst.

Ga kijken want de overzichtstentoonstelling bij Bozar toont ook hoe Bury actief was als schilder, beeldhouwer, juweelontwerper, schrijver en graficus.

Waar & wanneer? Paleis voor Schone Kunsten, Brussel, 23/2 tot 4/6.

MAART

28. CONTOUR

Wat? Achtste editie van deze biënnale, met nieuw en recent filmisch werk van twintig kunstenaars.

Ga kijken want Contour is altijd goed voor een reeks verrassingen. De biënnale kiest dit jaar voor het thema 'rechtvaardigheid', naar aanleiding van het stadsproject rond 400 jaar Grote Raad in Mechelen.

Waar & wanneer? Diverse locaties, Mechelen, 10/3 tot 21/5.

29. RIK WOUTERS

Wie? De carrière van de jong gestorven schilder en beeldhouwer Rik Wouters duurde amper twaalf jaar, maar was zeer vruchtbaar. Zijn hele oeuvre stond in het teken van licht en kleur.

Ga kijken want de musea van Antwerpen en Brussel, die over de grootste Wouters-collecties beschikken, slaan de handen in elkaar voor een omvangrijke retrospectieve.

Waar & wanneer? Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, Brussel, 10/3 tot 2/7.

30. THE SKY IS THE LIMIT

Wat? In de 16de en 17de eeuw veroverden de landschappen de kunstmarkt. Het Rockoxhuis selecteerde veertig topwerken, van onder meer Joachim Patinir, Pieter Bruegel en Salomon Van Ruysdael.

Ga kijken want dit is de laatste thematentoonstelling van de reeks 'Het Gulden Cabinet', die al heel wat juweeltjes in de petto had.

Waar & wanneer? Rockoxhuis, Antwerpen, 25/3 tot 2/7.

31. YVES KLEIN

Wat? Hij verwierf bekendheid met zijn eigen kleur blauw en was een van de eerste kunstenaars die performances organiseerde.

Ga kijken want Bozar verzamelde een dertigtal sleutelwerken, naast zelden vertoonde foto's en films.

Waar & wanneer? Paleis voor Schone Kunsten, Brussel, 29/3 tot 20/8.

32. MARGIELA, DE HERMÈSJAREN

Wat? De Belgische modeontwerper Martin Margiela drukte tussen 1997 en 2003 zijn stempel op het modehuis Hermès. Deconstructie en tijdloze luxe waren zijn sleutelwoorden. Acht jaar geleden verliet hij de modewereld.

Ga kijken want het Momu toont hoe verrassend invloedrijk Margiela's werk voor Hermès nog altijd is.

Waar & wanneer? Modemuseum, Antwerpen, 31/3 tot 27/8.

APRIL

33. FRANS MASEREEL

Wie? Frans Masereel was een van de belangrijkste grafici en houtsnijders van de 20ste eeuw. Daarnaast was hij ook een man met bevlogen idealen en een duidelijke visie op de wereld.

• Vervolg van blz. 7

Ga kijken want Muzee koppelt zijn fascinerende gravures aan werk van hedendaagse kunstenaars.

Waar & wanneer? Muzee, Oostende, 1/4 tot 3/9.

34. DOCUMENTA ATHENA & KASSEL

Wat? De Documenta is de moeder van alle grote evenementen die een 'staat van de kunst' proberen op te maken.

Ga kijken want curator Adam Szymczyk werkt nauw samen met de Biënnale van Athene. Die stelde de voorbije jaren een nieuw model voor: kunst die een directe respons biedt op crisissen of noodsituaties. 'Het zou ongemakkelijk voelen als de Documenta in een veranderend Europa louter gastheer zou spelen', zei hij daarover. En dus start de vijfjaarlijkse kunsthoogmis dit jaar in Griekenland en daarna pas in Kassel.

Waar & wanneer? Athene, 8/4 tot 17/7. Kassel, 10/6 tot 17/9.

35. HET AFWEZIGE MUSEUM

Wat? Bij zijn tiende verjaardag presenteert Wiels een 'blauwdruk voor een museum van hedendaagse kunst voor de Europese hoofdstad'.

Ga kijken want met deze groots opgezette tentoonstelling, over de hele beschikbare oppervlakte van Wiels en op andere locaties, voedt het Brusselse kunstencentrum alvast de debatten over een toekomstige plek voor hedendaagse kunst in Brussel. Meteen rijst ook de vraag hoe afwezig musea blijven in de prangende discussies van vandaag. Met werk van 45 kunstenaars, van Marcel Broodthaers tot Walter Swennen, van Martin Kippenberger tot Francis Alys.

Waar & wanneer? Wiels, Vorst en andere locaties in Brussel, 20/4 tot 30/8

36. MUHKA HEROPENT

Wat? Het Muhka sluit (vanaf 6 februari, op de cafetaria na) en heropent na verbouwingen. Vanaf eind april kan het museum een permanente basiscollectie met referentiewerken uitstellen, van Panamarenko tot Luc Tuymans, van Dan Flavin tot Jimmie Durham.

Ga kijken want meteen openen ook vier nieuwe expo's, waaronder de collectiepresentatie *Urgent conversations* die dit najaar in Athene loopt.

Waar & wanneer? Muhka, Antwerpen, vanaf 28/4.

MEI

37. PINK FLOYD

Wat? Het Londense Victoria & Albert Museum focust op de grensverleggende liveconcerten van Pink Floyd en het artwerk van de band.

Ga kijken want in navolging van de erg succesvolle expo over David Bowie wordt dit gegarandeerd een hit.

Waar & wanneer? V&A, Londen, 13/5 tot 30/10.

38. BIËNNALE VENETIË

Wat? Onder het motto 'Viva arte viva' wil de Biënnale tonen dat kunst bij uitstek de plek is van reflectie, individuele expressie, vrijheid en fundamentele vragen. Fotograaf Dirk Braeckman wordt uitgestuurd naar het Belgisch paviljoen.

Ga kijken want een bezoek aan de landpaviljoenen en themapresentaties in de Giardini en de binnenstad, dat is altijd een feest.

Waar & wanneer? Venetië, 13/5 tot 26/11.

39. THE BEAUTY OF THE BEAST

Wat? Dierenkunst van oude en nieuwe meesters.

Ga kijken want behalve de allereerste specialisten van het genre, zoals Roelant Savery en Paul De Vos, zijn ook hedendaagse kunstenaars geselecteerd, van Jan Fabre tot Koen Vanmechelen en Gideon Kiefer.

Waar & wanneer? Kasteel d'Ursel, Hingene, 25/5 tot 15/10.

40. FERNAND LÉGER

Wat? De mooiste titel van het voorjaar gaat naar deze expo: *Le beau est partout*.

Ga kijken want Centre Pompidou-Metz brengt honderd schilderijen bijeen die Légers nauwe banden met de poëzie, de cinema, de architectuur en het circus tonen.

Waar & wanneer? Centre Pompidou-Metz, Metz, 20/5 tot 30/5.

JUNI

41. MUSÉE L

Wat? Louvain-la-Neuve opent een nieuw universiteitsmuseum.

Ga kijken want het museum belooft een dialoog tussen kunst en de wetenschappelijke collecties, die in totaal 25.000 objecten tellen. Het publiek kan in drie laboratoria zelf aan de slag.

Waar & wanneer? Université Catholique de Louvain (UCL), Louvain-la-Neuve, vanaf 15 juni.

Robert Devriendt start met het meerjarenproject 'The missing script'. © rr

Marc Chagall, 'Promenade'; te gast op 'Revolution: Russian art 1917-1932' in Londen. © state russian museum st. petersburg

S.M.A.K.

These Strangers... Painting and People

NOG TOT 8 JANUARI

PROGRAMMA 2017 WWW.SMAK.BE

JAZZ

De AB en Flagey vieren een jaar lang honderd jaar jazz. Veel vertrouwde namen komen langs, maar ook bijna vergeten musici. En hopelijk ook u.

KAREL VAN KEYMEULEN

Zangeres Cécile McLorin Salvant kreeg een Grammy voor haar album 'One to love'. © rr

JANUARI

42. VIJAY IYER TRIO & WADADA LEO SMITH

Wat? Subliem trio en veteraan-trompettist.

Ga kijken want Wadada Leo Smith en Grammy-winnaar Vijay Iyer onderzoeken onverschrokken de typische klankmogelijkheden van trompet met piano. Eerst brengt Iyer samen met zijn trio nummers uit hun album *Break stuff*. Met Wadada Leo Smith improviseert hij op hoog niveau. Iyer rolt doordacht een prachtige loper uit voor de vaak breekbare trompetsound. Eenzame muziek van een verstilde schoonheid.

Waar & wanneer? Flagey, Brussel, 13/1.

43. TOM HARRELL TRIP

Wat? Pakkend trompetspel.

Ga kijken want Tom Harrell is een bijzonder trompettist en bugelspeler, beïnvloed door Clifford Brown en John Coltrane. Deze zeventigjarige Amerikaan musicerde nog met Bill Evans en Dizzy Gillespie. Een fijn improvisator met een aantrekkelijke toon, die met veel gevoel pakende ballads speelt. In 2014 stichtte hij het pianoloze kwartet Trip. Zoals in een kamermuziekgroep is elk instrument evenwaardig.

Waar & wanneer? Flagey, Brussel, 18/1. Bijloke, Gent, 19/1.

44. CÉCILE MCLORIN SALVANT

Wat? Dé jazz-zangeres van het moment.

Ga kijken want ze mag pas 27 zijn, McLorin Salvant staat met veel autoriteit

op het podium. Met haar buigzame stem en glasheldere dictie kan ze hemelhoog reiken en diep afdalen. Ze kiest nauwgezet haar repertoire. Moeiteloos schakelt ze over van het Engels naar het Frans. Voor haar album *One to love* kreeg ze een Grammy.

Waar & wanneer? Handelsbeurs, Gent, 25/1.

FEBRUARI

45. LOUIS HAYES

Wat? Een legendarische drummer.

Ga kijken want de tachtigjarige Louis Hayes was een sleutelfiguur van de muzikale gemeenschap in Detroit. Hayes begon bij Yusef Lateef en speelde bij Horace Silver en Cannonball Adderley, maar ook bij John Coltrane, Sonny Rollins en Thelonious Monk. Hij is te horen op tientallen opnamen voor beroemde labels als Blue Note, Prestige en Riverside en leidt al jaren een van de meest swingende bands.

Waar & wanneer? De Singer, Rijkvorsel, 13/2.

46. BRAD MEHLDAU TRIO

Wat? Het toptrio van de hedendaagse jazz.

Ga kijken want pianist Brad Mehldau kan prachtig solo improviseren, duikt al eens de hedendaagse klassiek in, begeleidt operazangeressen en stoelt met electronica, maar met zijn trio is hij op zijn best. Met bassist Larry Grenadier en drummer Jeff Ballard maakte hij met *Blues and ballads* een soms onweerstaanbaar album, waarop hij songs van Cole Porter, Charlie Parker en The Beatles herwerkt.

Waar & wanneer? Bozar, Brussel, 16/2; Roma, Antwerpen, 17/2.

47. AMIR EL SAFFAR

Wat? Een belangrijke Arabische jazzstem.

Ga kijken want de Iraakse-Amerikaanse trompettist Amir El Saffar mengt Arabische, Hebreeuwse en christelijke invloeden met de broeierige jazz van thuisbasis New York. Als trompettist gebruikt hij de typische kwarttonen uit de Arabische muziek. Brengt topmuzikanten mee, zoals drummer Nasheet Waits en oud-speler Zafer Tawil.

Waar & wanneer? Bijloke, Gent, 23/2; Kaap/De Werf, Brugge, 24/2; Nona, Mechelen, 25/2.

MAART

48. THEO BLECKMANN

Wat? Een schitterend zanger.

Ga kijken want de in New York wonende Duitser bewerkte songs van Kate Bush, zong Charles Ives met de spraakmakende electroband Kneebody, maakte soundscapes en werkte met componisten als Laurie Anderson, John Zorn en Philip Glass. Hij zweeft tussen jazz, barok, pop en cabaret. Met de Duitse pianiste Julia Hülsmann maakte hij het wonderlijke *A clear mid-night: Kurt Weill in America*.

Waar & wanneer? Kaap/Vrijstaat O, Oostende, 19/3.

49. LOGAN RICHARDSON

Wat? Bevlogen altosaxofonist.

Ga kijken want hij maakte indruk met

zijn eerste soloalbum en was een van de spraakmakende namen binnen Next Collective, samen met pianist Gerald Clayton en trompettist Christian Scott. Met *Shift* op het Blue Note-label sprong hij in het oog. Hij heeft een soepele en bezielde speelstijl en creëert veel dynamiek. Komt met een topband.

Waar & wanneer? Leuven, 30cc, 25/3.

APRIL

50. SHABAKA AND THE ANCESTORS

Wat? Een rusteloze Londense saxofonist.

Ga kijken want Shabaka Hutchings spant samen met een groep Zuid-Afrikaanse musici, geleid door trompettist Mandla Mlangeni. Afro-futurisme met Sun Ra-invloeden, rimpelende Fender Rhodesklanken, spacey sounds, Zuid-Afrikaanse kleuren en grooves. Hutchings speelt zowel melodieuze als vrij, in de geest van Albert Ayler.

Waar & wanneer? AB, Brussel, 9/4.

51. BRANFORD MARSALIS EN KURT ELLING

Wat? Topsaxofonist en groot vocalist. **Ga kijken want** Marsalis en Elling zijn avonturiers en meesters van het klassieke jazzrepertoire. Elling gebruikt zijn rijke bariton als een instrument. Marsalis speelt meeslepend saxofoon en heeft een ijzersterk kwartet. Op hun eclectische album *Upward spiral* kiezen ze voor zowel hippe songs als belegen ballads.

Waar & wanneer? Bijloke, Gent, 13/4.

PODIUM

Van dans over acrobatie tot Shakespeare en een theatermarathon van 25 uur: de Vlaamse podia bieden in 2017 weer een mooie staalkaart van wat leeft in de wereld van de podiumkunsten. **FILIP TIELENS**

JANUARI

52. ZONDER FILTER

Wat? Derde zaalshow van Steven Mahieu, waarin hij ongefilterd zijn hersenspinsels en emoties op u loslaat.

Ga kijken want Steven Mahieu is een van onze meest bezielded comedians. Zijn boosheid is oprecht, zijn stijl recht voor de raap. U kent hem niet van tv, dus reden te meer om hem live te gaan bekijken.

Waar & wanneer? Bij De Vieze Gasten, Gent, 6/1. Daarna op tournee tot 19/5.

53. RATS

Wat? Dansvoorstelling waarin een volwassen hedendaagse danseres en zeven jonge *urban* dansers met elkaar clashen.

Ga kijken want choreograaf Ugo Dehaes bewees in de hitvoorstelling *Girls* al waar hij met piepjonge performers toe in staat is. En er worden drones gebruikt, dat wil u toch gewoon meemaken?

Waar & wanneer? Kunstencentrum Stuk, Leuven, 11-14/1. Daarna in Antwerpen, Brugge, Aarschot, Overijse, Sint-Niklaas, Tessenderlo, Brussel, Vilvoorde, Mechelen en Aalst.

54. SMELLS LIKE CIRCUS

Wat? Internationaal circusfestival in de Gentse binnenstad.

Ga kijken want de nieuwste trends uit de circuswereld zijn hier te zien. Van het mentalisme van Rode Boom (finalist Belgium's Got Talent) tot de onwaarschijnlijke jongleerkunsten van Cie Ea Eo.

Waar & wanneer? Gent, onder meer in Vooruit, 17-21/1.

55. MDLSX

Wat? Pompemde performance over *gender blending*, gebaseerd op het boek *Middlesex* van Jeffrey Eugenides.

Ga kijken want het Italiaanse Motus toert al drie jaar wereldwijd met *MDLSX*. De androgyne actrice Silvia Calderoni is een waar fenomeen. En de soundtrack, van Stromae tot The Smiths, is één emotionele trip.

Waar & wanneer? Vooruit, Gent, 26-27/1.

FEBRUARI

56. ODYSSEUS

Wat? Theatermarathon van 25 uur waarin de integrale *Odyssee* van Homerus wordt opgevoerd.

Ga kijken want met *Odyssee* levert de nieuwe KVS-directeur Michael De Cock zijn visitekaartje af. Er staan vier generaties acteurs op de planken, van Stef Aerts over Frank Focketyn tot Gene Bervoets. En daartussen danst Lisbeth Gruwez als een Griekse godin.

Waar & wanneer? KVS, Brussel, 2-4/2

(de afzonderlijke delen). Op 24-25/3 volgt de marathonversie.

57. RAPHAËL

Wat? Acrobatisch dansduet tussen een 'levenloos' lichaam en een manipulator.

Ga kijken want na het be kroonde *Aneckxvander* gaan choreograaf Alexander Vantournhout en dramaturge Bauke Lievens opnieuw op zoek naar de kruisbestuiving tussen circus en dans. Hoe kan je bewegen als je sparringpartner een lappenpop is?

Waar & wanneer? Nona, Mechelen, 9-11/2. Daarna in Turnhout en op de zomerfestivals.

58. MONA

Wat? Griet Op De Beeck schrijft haar eerste theatertekst, gebaseerd op het gelijknamige personage uit *Kom hier dat ik u kus*.

Ga kijken want *Mona* is een troostrijke en verontrustende trip over ouders en kinderen. De Nederlandse pers was laaiend enthousiast over deze monoloog, gespeeld door een elfjarig meisje.

Waar & wanneer? Het Paleis, Antwerpen, 11-12/2 en 18-19/2. Daarna in Hasselt.

59. RISJAAR DREI

Wat? Shakespeares Richard III gespeeld door een cast om duimen en vingers van af te likken.

Ga kijken want regisseurs Tom Dewispelaere en Stijn Van Opstal bewezen met *Augustus* al dat ze toegankelijk repertoiretheater kunnen brengen. En met topacteurs als Jan Declair en Peter Van den Begin lijkt de legendarische Blauwe Maandag Compagnie helemaal terug.

Waar & wanneer? Toneelhuis, Antwerpen, 16-19/2. Daarna in Brugge, Leuven, Brussel, Sint-Niklaas, Hasselt, Kortrijk, Heist-op-den-Berg, Gent, Mol, Oostende, Aalst en Roeselare.

MAART

60. FUTUR SIMPLE

Wat? Speels, hard, energiek en pakkend theaterstuk met portretten van Congolese jongeren.

Ga kijken want regisseur Stef De Paep heeft een fascinatie voor Congo en zijn veerkrachtige jeugd - of het nu breakdancers of kindsoldaten zijn. *Futur simple* wordt beeldend documentair theater, gespeeld door de beste zwarte acteurs uit Vlaanderen.

Waar & wanneer? De Maan, Mechelen, 3-4/2 en 10-11/2. Daarna in Turnhout, Diest, Leuven, Antwerpen, Dilbeek en Gent.

61. VANISH BEACH

Wat? Theater over heimwee en balling-

Steven Mahieu is wederom recht voor de raap in zijn derde voorstelling. © Sander Belmans

Stef Aerts speelt in 'Odysseus'. © Filip De Smet

Een scène uit 'MDLSX'. © Renato Mangolin

De hoofdrol in Griet Op De Beeck's eerste theatertekst is voor een elfjarige. © Bowie Verschuuren

'Rats': hedendaagse dans versus urban dance. © Clara Hermans

Wim Vandekeybus werpt een blik in de verre toekomst. © Ivan Put

schap van de grote Europese cultuurdragers, op de vlucht voor de nazi's naar de VS.

Ga kijken want met zijn humor en filosofische teksten zorgt Hof van Eede voor een frisse wind in het theater. En we zijn benieuwd naar de conversaties van Thomas Mann, Alma Mahler en Arnold Schönberg op het strand van Venice Beach.

Waar & wanneer? Campo, Gent, 9-11/3. Daarna in Brussel, Brugge, Antwerpen, Dilbeek en Mechelen.

62. DE DALTONS

Wat? Theatrale circuswestern voor families, een *saloon*-soap over een bankoverval en vermeende idealen.

Ga kijken want *De Daltons* belooft geklungel met klapdeuren, vliegende flessen en knallende lasso's. En de Belgische jongleers Sander en Jordaan De Cuyper, alias Pol & Freddy, zijn wereldtop.

Waar & wanneer? Kopergietery, Gent, 17-23/3. Daarna tournee tot 31/5.

63. ATELIER III

Wat? Binnen gluren in de keuken van choreografe Meg Stuart en scenograaf Jozef Wouters.

Ga kijken want de eerdere twee *Atelier*-projecten waren spannende ontmoetingen tussen dans en beeldende kunst. Op een voorheen onbestemde plek in Molenbeek creëren Stuart en Wouters een nieuw laboratorium voor hun imaginaire ruimtes.

Waar & wanneer? Decoratelier, Brussel, 30/3-2/4 (via Kaaithater).

APRIL

64. MOCKUMENTARY OF A CONTEMPORARY SAVIOUR

Wat? Sciencefiction dansvoorstelling waarin de mens onsterfelijk is geworden, maar de wereld rondom hem vergaat.

Ga kijken want choreograaf Wim Vandekeybus werpt een blik in de verre toekomst. Een groep mensen schuilt in een safehouse voor de naderende apocalyps. Maar is de mensheid het wel waard om gered te worden?

Waar & wanneer? KVS, Brussel, 14-22/4.

65. INFINITE NOW

Wat? Eerste opera van Luc Perceval over de Eerste Wereldoorlog, met muziek van Chaya Czernowin.

Ga kijken want Perceval baseert zijn operadebuut op het theaterstuk *Front*, een meertalige en beklemmende impressie van de grote hellebrand. Nu komt daar nog een Chinese novelle bij. Muziektheater 2.0!

Waar & wanneer? Opera, Gent, 18-23/4. Opera, Antwerpen, 30/4 tot 6/5.

66. PLATFORM & ONDERWORPEN

Wat? Tweeluik naar de controversiële romans van Michel Houellebecq over het einde van de neoliberale westerse wereld.

Ga kijken want gezien de licht ontvlambare inhoud belooft dit theater op het scherp van de snee te worden. Benieuwd hoe regisseurs Chokri Ben Chikha en Johan Simons terreur in Thailand en een demo-

cratisch verkozen moslimbroederschap op de planken brengen.

Waar & wanneer? Amsterdam, 23/4. KVS, Brussel, 29-30/4. Daarna in Gent, Brugge en Antwerpen.

67. OBSESSION

Wat? Ivo Van Hove regisseert Jude Law in deze theaterbewerking van de eerste langspeelfilm van Luchino Visconti.

Ga kijken want *Obsession* is een nieuwe stap in Van Hoves wereldwijde veroveringstocht. En u bent toch ook benieuwd hoe Law het ervan af brengt naast een Nederlands klepper als Halina Reijn?

Waar & wanneer? Barbican Centre, Londen, 19/4 tot 20/5. Carré, Amsterdam, 11-18/6. Op 18 juni legt De Singel een bus in van Antwerpen naar Amsterdam.

MEI

68. KUNSTENFESTIVALDESARTS

Wat? Het belangrijkste podiumfestival van het land, met tal van internationale premières en belangwekkende theatermakers.

Ga kijken want u wilt van op de eerste rij de nieuwste ontwikkelingen binnen dans, theater en performance meemaken. En daarvoor hoeft u niet naar Londen, Parijs of Berlijn reizen.

Waar & wanneer? Brussel, 5-27/5. Programma volgt in maart.

69. £¥€\$ (LIES)

Wat? Bijtende satire waarbij u zelf aan

de knoppen van het casinokapitalisme mag zitten.

Ga kijken want Ontroerend Goed heeft een patent op inventieve performances waar u zelf kunt aan deelnemen. Kruipt in de huid van een grootgeldbezitter en bespeel het systeem van binnenuit.

En breng zeker genoeg cash mee. **Waar & wanneer?** Vooruit, Gent, 7-13/5. Daarna in Leuven en Berchem.

70. SIMPLE AS ABC #2

Wat? Documentair muziektheater over migratiemanagement aan de grenzen van Fort Europa.

Ga kijken want na zijn weergalozes fictieve museum *Domo de Europa* moet u regisseur Thomas Bellinck blind volgen. Als er iemand diepgaande research over wereldproblematieken kan combineren met scherpzinnig theater, dan is hij het wel.

Waar & wanneer? Nona, Mechelen, 10-13/5. Kaaithater, Brussel, 24-27/5.

71. UP

Wat? Theater als een langgerekte lsd-trip over sleutelmomenten in een mensenleven.

Ga kijken want Jonas Vermeulen en Boris Vanseveren veroverden met voorganger *Little Tommy* de hele wereld. Van dat rockconcert switchen ze nu naar een electro-opera, waarin twee *dj booths* live muziek en neonquotes tegen elkaar op samplen.

Waar & wanneer? Campo, Gent, 24-26/5.

Lynn Van Royen: 'Conservatief, ik? Oké, ik heb een huis en een lief, maar dat vind ik eerder gezond verstand.'

INTERVIEW

72. LYNN VAN ROYEN

‘Zijn al die wereldreizen niet gewoon uitstel van executie?’

Lynn Van Royen (27) is Kato, hoofdrolspeelster in ‘Beau Séjour’. Zondagavond op Eén wordt ze vermoord. Vervolgens gaat ze op zoek naar haar moordenaar. Van Royen kent u van rollen in ‘Marsman’, ‘De Ridder’ en ‘Spitsbroers’. Maar vanaf zondag breekt ze door. Zeg dat wij het u gezegd hebben. **VALERIE DROEVEN, FOTO'S WOUTER VAN VAERENBERGH**

Dit is het vijftiende interview dat Lynn Van Royen (27) in december 2016 gegeven heeft. Ze giechelt vol ongelooft als ze het ons vertelt. Maar verwonderlijk is het niet: Vanaf 1 januari speelt ze Kato in de duistere reeks *Beau Séjour*. Op zondagavond. Op Eén.

In de eerste aflevering wordt Kato al meteen vermoord. In de volgende negen waart ze rond als een levende dode, op zoek naar haar moordenaar.

De opnames van *Beau Séjour* zijn bijna twee jaar geleden afgerond. Aan het eind van de opnameperiode was Van Royen negen weken zwanger van haar jongste zoon. Die heeft intussen zijn eerste levensjaar achter de rug. Zo traag het in de televisiewereld kan gaan, zo snel gaat het in het echte leven.

Voelde je bij de opnames dat deze reeks je carrière een flinke duw zou kunnen geven?

‘Het is wel eens door mijn hoofd geflitst, ja. Maar ik heb die gedachte ook steeds getemperd. Want het kan verlamdend werken. Al denk ik met al die aandacht nu toch: *how joh*, dit is toch een *bigger deal* dan ik dacht.’

‘Beau Séjour’ heeft internationaal al wel wat gedaan, de publieksprijs op het Franse Series Mania gewonnen, bijvoorbeeld. En de recensenten hadden telkens een goed woordje over voor jouw acteerprestatie.

(*glimlacht*) ‘Ik zat stilletjes te blinken bij het lezen van die recensies. (*zucht*) Ik ben heel benieuwd naar de impact die *Beau Séjour* zal hebben. Ik wil het niet *finxen*, maar dit zou me misschien verder kunnen brengen dan Vlaanderen. En dat zou fantastisch zijn. Ik ben benieuwd en bang. Ik ben een Vlaams meisje dat kan denken: doe maar gewoon, blijf met je voeten op de grond. Blijf bescheiden. Niet dromen. Tegelijk ben ik ook razend benieuwd naar wat er aan die andere kant te zien is.’

Is er een plan?

‘Nee, ik ben mijn Engels en mijn Frans nog niet aan het bijschaven. Eerst een kans krijgen. Dan zien we wel.’

En als de kans komt, zou je het zien zitten om zo lang van huis te zijn?

‘Ja, er zijn altijd oplossingen. Mijn lief en mijn familie steunen me heel erg. Als het ooit aan de orde is, zullen ze het me gunnen en hun krachten bundelen. Weet ik zeker.’

‘Onlangs zei ik nog tegen mijn lief: ik ben zó blij dat ik deze job kan doen. Ik speel ongelooflijk graag en ik mag dat doen. Sterker nog: ik haal er mijn inkomen uit! Met spelen! Allez, dat is toch geweldig. Bij elk project ontmoet ik nieuwe mensen, ontdek ik nieuwe manieren van werken, lees ik nieuwe scenario's. Ik vind het heerlijk om mijn steentje bij te dragen aan een project en er mee voor te zorgen dat er kwaliteit in kruipt.’

Waarom speel je zo graag?

‘Mmm, het is moeilijk om daar de vinger op te leggen. Ik geniet ervan om mezelf even aan de kant te kunnen schuiven. Als acteur kan je een paar uur per dag iemand anders zijn. Je verliezen in een valse situatie, je een persona-ge eigen maken, daar in bijgestuurd worden: ik doe niets liever.’

Het stond nochtans niet in de sterren geschreven dat je zou acteren.

‘Het was geen kinderdroom. Ik speelde geen toneeltjes op de vensterbank. In die tijd wilde ik elke maand wel iets anders worden. Als mijn ouders hun ramen en deuren lieten verven, riep ik van de daken dat ik verver ging worden. Want dan was ik helemaal gefascineerd door dat proces van afschuren, opwerken en verven. Het gebeurde elke keer opnieuw: als er iemand met een tof beroep mijn pad kruiste, wist ik zeker dat ik dat later ook zou gaan doen.’ (*lacht*)

‘Ik kom uit een doorsneegezin. Mijn ouders waren geen creatieve hippies. Ze schrikken er soms nog van dat ik dit geworden ben. Voor

ik naar dit interview kwam, zei mijn moeder: niet te veel zeggen, he. Doet ze elke keer. Ik vind het wel schattig. Die mentaliteit om niet alles aan de grote klok te hangen, zit er bij mij ingebakken.’

Hoe bewust ben je met je publieke imago bezig?

‘Nu ik stilaan een beetje – want het is nog altijd een beetje – bekendheid verworven heb, probeer ik publiekelijk vooral mezelf te blijven. Dat wil niet zeggen dat ik de waarden of de meningen die ik koester in de pers uitsmeer. Ik houd een groot deel van mezelf ook graag voor mezelf. Er zijn dingen die ik bewust niet de wereld in stuur: mijn kinderen, bijvoorbeeld. Zij hebben hier niet om gevraagd, dus respecteer ik hun privacy.’

Is het in Vlaanderen gemakkelijker om op dat vlak de regels zelf te bepalen?

‘De druk van de roddelblaadjes bedoel je? Dat valt heel goed mee. Tot nu toe kan ik zelf mijn grenzen stellen. De *boekskes* zitten niet achter me aan. Er is hier dan ook geen *dirt* te vinden. Er zijn er die voor elke scheet een journalist oppellen. Ik doe dat niet. Drie weken na mijn bevalling sta ik niet met mijn kind voor een fotograaf te poseren. Het idee op zich vind ik al redelijk potsierlijk, maar als je het doet, maak je van jezelf toch ook een doelwit?’

Oké, we praten nog eens als die vijftien interviews gepubliceerd zijn en ‘Beau Séjour’ afgelopen is. Sowieso ga je de vraag krijgen om als jezelf in panelshows te gaan zitten. Wat zal je antwoord zijn?

‘Ik heb er al één gedaan. Deze herfst zat ik in *De ideale wereld*. Dat was leuk om te doen, het is een fijn programma.’ (*glimlacht*) ‘En ik heb me goed gevoeld. Het zal mondjesmaat zijn, ik zal zorgvuldig kiezen. Een vriendin vroeg me of ik aan *Het huis* (*het interviewprogramma van Eric Goens waarbij een BV 24 uur in zijn huis vertoef, red.*) zou meedoen. Daar is het nog te vroeg voor. Ik ben mijn territorium nog te zeer aan

het afbakenen. Ik ben nog niet genoeg op mijn gemak. Als je aan zo'n programma meedoet, moet je bereid zijn heel persoonlijke dingen te vertellen. Het heeft geen zin om dan op je hoede te zijn. Niemand wil daar een mens bezig zien die op zijn ongemak is.’

De negentienjarige Olga Leys stond onlangs topless op de cover van ‘Humo’. Hoort dat bij de job? (*grinnikt*)

‘Daar valt heel wat over te zeggen, maar het is vooral Olga die dat toelaat. Toch? *Humo* kan die suggestie doen, maar als vrouw heb je toch altijd nog zelf de keuze. Ik kan alleen hopen dat ze er goed over nagedacht heeft en dat zij er zich goed bij voelt.’

Zou jij het doen?

(*afgemeten*) ‘Nee.’

Waarom niet?

‘Ik vind het niet nodig. Het voegt niets toe aan wat ik zeg. Integendeel, mensen kopen *Humo* dan gewoon omdat ik er halfnaakt op sta. Onlangs las ik een artikel na voor publicatie. In de inleiding stond al dat ik mijn billen toon in *Beau Séjour*. In de eerste aflevering sta ik onder de douche en dat had ik de journalist terloops verteld. Het hoeft dan toch niet in zijn inleiding? Je wordt tegenwoordig dóódgelagen met seks en naakte vrouwen. Het is overal. Je kan geen *boekske* open slaan, of geen nieuwssite open klikken zonder dat ze ermee naar je kop gooien. Oké, het verkoopt, maar dan mag ik er voor mezelf wel over waken dat het niet mijn lijf is dat mensen zo argeloos in hun gezicht gesmeten krijgen.’

Maar die scène in de douche is oké?

‘Ja. De scène vertelt iets en je kan niet douchen met kleren aan. Daar zijn op voorhand heel strikte afspraken over gemaakt. Punt is dat ik geen lustobject wil zijn. Ik ben wat voorzichtiger omdat ik kinderen heb. Ik wil niet dat mensen later lasterlijke dingen over mij naar hun kop slingeren.’

‘Ik vind dat ik dat aspect van

bio

- Lynn Van Royen werd in 1989 geboren in Dendermonde. Ze groeide op in Aalst. Daar woont ze nog.
- Ze studeerde aan het Rits, maar haalde er nooit haar diploma.
- Ze speelde vier seizoenen lang **Cleo De Ridder**, de zus van Heleen (Clara Cleymans) in ‘De Ridder’, en ze had een kleine rol in ‘De helaasheid der dingen. Ze speelt de kinesiste Nina Beernaerts in ‘Spitsbroers’ en Femke in ‘Marsman’ (van en met Matthias Sercu).
- Ze heeft twee zonen.

‘Goeie voornemens zijn een grappig concept. Waarom zou je iets anders doen dan op de manier waarop je bezig was? En als je iets bedenkt, doe je het toch onmiddellijk? Dan wacht je toch niet tot je een nieuwe kalender moet kopen?’

• Vervolg van blz.13

mijn job heel goed zelf kan bepalen. Er zijn andere dingen waar ik het moeilijker mee heb. In elk interview krijg ik bijvoorbeeld de vraag hoe ik dit werk als 27-jarige gecombineerd krijg met twee kinderen. Komáán, daar hebben we het nu toch al over gehad? Ik ben intussen al vijf jaar moeder, en ça va, het lukt. Aan een man stel je die vraag toch niet? Je gebruikt het zeker niet als insteek van je interview?

Misschien doen journalisten dat omdat je er op je 22ste al aan begonnen bent.

'Misschien.' (Haar gezicht klaart op) 'Ik ben jong in jaren, maar ik ben niet zo jong in mijn hoofd. Ik sta gewoon nuchter in het leven en ik handel niet op impuls.'

Net dat is fascinerend. Nuchtheid is atypisch voor acteurs. Die zijn meestal erg emotioneel. Je bent heel goed in het vertolken van emoties, maar je kan ze even goed aan de kant schuiven. Dat is een opmerkelijke tegenstelling.

'Soms springt dat kastje bij mij ook wel eens open, ik kan ook onverwacht emotioneel reageren. Ik heb er nooit bij stilgestaan dat het zo'n tegenstelling is: een nuchter karakter en een baan als actrice.'

Misschien is acteren net wel de uitlaatklep die je in balans houdt.

'Misschien. Anderzijds is huilen en roepen op een set ook een heel technische bedoening. Het is werken. Je moet je voldoende kunnen inleven om op het juiste punt te geraken. Want anders sta je gewoon gezichten te trekken zonder dat er emotie achter ligt. Dat werkt niet. Oké, in die zin is acteren ook emotioneel, maar dan technisch-emotioneel.'

Je moet wel wat huilen en roepen in 'Beau Séjour'.

(lachje) 'Ik heb een paar keer "en ze huilt" uit het scenario laten schrappen - altijd in overleg met de regisseurs. Dat zinnetje "Kato kijkt toe en krijgt tranen in haar ogen" begon me na de zoveelste scène een beetje mijn voeten uit te hangen. Kom zeg, geef dat kind eens wat meer ballen, dacht ik. De kijker moet ook mee zijn met haar drive om de moord op te lossen. Die tranen, daar ben je rap mee uitverteld.'

'Ik ben jong in jaren, maar ik ben niet zo jong in mijn hoofd.'

'Deze reeks zou me misschien verder kunnen brengen dan Vlaanderen.'

In 'Beau Séjour' ga je nog probleemloos voor een tiener door.

'Dank je, maar het is geen verdienste. Ik ben nu eenmaal klein en fijn gebouwd.'

Het zal nog even duren vooraleer je de moederrol zal spelen.

'Heb ik ondertussen al gedaan. Al twee keer. De styling doet veel. Ik mag echt niet klagen over het soort rollen waar ik in gecast word. In *Tabula rasa* (de reeks van en met Veerle Baetens, red.) speel ik een zwangere vrouw die al kinderen heeft en Nina Beernaert in *Spitsbroers* is 27. Ik zit op dat kantelmoment. Ik kan nog een meisje spelen, maar het worden steeds meer volwassen rollen. (haalt schouders op) Ik vind het allemaal prima, hoor.'

Pas als je veertig wordt, ga je klagen.

'Waarom? Dan zie ik er nog twintig uit. (giert) Mijn moeder heeft dat ook: ze heeft er heel lang heel jong uitgezien. Mijn grootvader is nooit grijs geworden. Het zit in de familie, we hebben goede genen.'

Dan heb je geluk, want je uiterlijk is een belangrijke factor in je job.

'Ja, maar een mooi meisje is toch ook vaak saaiër dan een karakterkop. Een mooi meisje is mooi. Een gezicht met een hoek af, intrigeert.'

Ben je erg met je uiterlijk bezig?

'Ik dieet niet, ik hoef niet nog magerder te zijn. Ik doe wel workouts, maar eerder om me goed in mijn vel te voelen. Ik vond het belangrijk om na mijn twee zwangerschappen weer mijn lijf van voordien te hebben. Zodat ik mijn kleerkast niet helemaal opnieuw moest vullen. Ik moet wel toegeven dat ik voor die douchescène in *Beau Séjour* wel wat extra getraind heb. Als mijn billen op tv komen, wil ik ook wel dat ze er goed uitzien. Niemand heeft me dat opgelegd, dat wil ik zelf.'

Onlangs stond in 'DS Weeklad' een artikel over hoe millennials het gezinsleven almaar uitstellen. Ze willen alles, maar ze krijgen daardoor net niets te pakken. Je staat haaks op je generatie.

'Ach, zijn al die wereldreizen niet gewoon uitstel van executie? Ik merk het soms ook in mijn omgeving dat mensen worstelen met het leven. Die mensen leggen zichzelf ook zo veel druk op. Je móét

'De mensen leggen zichzelf zo veel druk op. Je móét gaan skiën, je móét zelf je cake bakken als je kind verjaart, je móét op stap gaan en je móét leuk uit de hoek komen. Weet je, ik moet juist niets'

gaan skiën, je móét zelf je cake bakken als je kind verjaart, je móét op stap gaan en je móét leuk uit de hoek komen als je in compagnie bent. Weet je, ik moet juist niets.'

'Als ik niet graag taarten bak, doe ik het gewoon niet. Dit jaar heb ik voor de verjaardag van mijn oudste zoon gewoon spaghetti gemaakt. En zijn verjaardagskaarsjes gewoon in dat bord spaghetti gestoken.'

Maar die wereldreizen kunnen je niet verleiden?

'Het kan later nog. Als ik veertig ben, is mijn oudste zoon achtentien. Dan neem ik hem gewoon mee. Dat is toch nog beter? Als je kiest voor kinderen, vervallen andere keuzes. Dat geeft ook gemoeidsrust, hoor. Nu verbouwen we ons huis, straks zullen we weer reizen. Die drang naar absolute vrijheid heb ik niet zo. Als alles kan, zou ik niet meer weten wat te doen. Dan verlamt de keuzestress je.'

De professor in het artikel zei ook: kinderen maken je nuchterder, maar ook conservatiever.

'Is dat zo? Ik zie mezelf niet als conservatief. Oké, ik heb een huis en een lief, maar dat vind ik eerder gezond verstand. En ja, ik ben nuchter, maar dat zou ik ook zijn zonder kinderen.'

Wat zijn je goede voornemens voor 2017?

'Die voornemens vind ik zo'n grappig concept. Want waarom zou je iets anders doen dan de manier waarop je bezig was? En als je iets bedenkt, doe je het toch onmiddellijk? Dan wacht je toch niet tot je een nieuwe kalender moet kopen? Pak het eens wat concreter aan, allemaal.'

Beau Séjour zondagavond om 21.35 uur op Eén.

vanaf
€59,90

i.p.v.
€119,90
adviesprijs

ds
Shop

Cadeautip

Led-verlichting

Met uniek palet aan kleurvariaties

- Sfeervol voor **binnen** en **buiten**
- Uitgebreide afstandsbediening met dimfunctie
- Led cube 30 x 30 x 30 cm: **€ 59,90**, adviesprijs € 119,90
- Led ball 30 cm: **€ 59,90**, adviesprijs € 119,90
- Led cube 40 x 40 x 40 cm: **€ 79,90**, adviesprijs € 159,90

BRANDLOOS
LED-licht

LED-licht

LED-licht

Bestel nu op standaardshop.be

ds
De
Standaard

De adviesprijs is de adviesprijs die de leverancier heeft aangegeven op het productverpakking. OP = OP

POP

2016 heeft als een dolleman huisgehouden in het poppantheon. Maar gelukkig schieten er nog genoeg geweldige muzikanten over om ook in 2017 de vlam in de concertzalen levend te houden. En verhip: 38 ervan komen zelfs naar ons land. **NICK DE LEU**

Coely kon al Nas, Kendrick Lamar en Snoop Dogg overtuigen. Nu u nog. © Koen Bauters

JANUARI

73. SONGS FOR UTOPIA

Wat? Breng uw eigen riek mee.

Ga kijken want u voelt zich na dat gekke 2016 wat opstandig. Om de 500ste verjaardag van Thomas Mores *Utopia* te vieren, verdiepen onder meer Ronny Mosuse, Stef Kamil Carlens en Tine Reymer zich in protestsongs van vroeger en nu. U moest uw riek en fakkel al vast hebben.

Waar & wanneer? Het Depot, Leuven, 19/1.

74. JOSÉ GONZALEZ & GOTHENBURG STRING THEORY

Wat? Bard met strijkers.

Ga kijken want u hebt met kerst en nieuw de 'Heartbeats'-cover van de Zweeds-Argentijnse singer-songwriter nog eens opgezet bij een knisperend haardvuur, en nu wilt u weten hoe die met een heel bataljon aan strijkers klinkt.

Waar & wanneer? Koninklijk Circus, Brussel, 22/1.

75. RAE SREMMURD

Wat? Stilstaan voor de camera.

Ga kijken want deze rappers zijn *the black Beatles*, of dat beweren ze toch in het

gelijknamige nummer dat de soundtrack vormde voor de Mannequin challenge-hype. Bereid u alvast voor op een flink potje stilstaan - tot de beat dropt, natuurlijk.

Waar & wanneer? Vooruit, Gent, 26/1.

76. CONOR OBERST

Wat? De erfgenaam van Dylan.

Ga kijken want songwriters met het talent van Oberst zijn zo zeldzaam dat ze al eens een Nobelprijs durven te winnen. Op *Ruminations* haalde de ex-Bright Eyes-zanger weer het beste in zich boven: zijn doorleefde stem trilt als een espenblad, tot ook uw gemoed aan het wankelen gaat.

Waar & wanneer? AB, Brussel, 30/1.

FEBRUARI

77. BASTILLE

Wat? Bestorming van het Sportpaleis.

Ga kijken want met succesdebuut *Bad blood* en de talrijke *echo's* van 'Pompeï' ont-popte Dan Smith zich tot popster van zwaar kaliber. Opvolger *Wild world* tekende voor arenabrede poprefreinen. En laat het Sportpaleis nu net dat zijn.

Waar & wanneer? Sportpaleis, Antwerpen, 1/2.

78. GUTTERDAMMERUNG

Wat? De luidste stille film ter wereld.

Ga kijken want de Zweeds-Belgische regisseur Bjorn Tagemose verfilmde een rockopera met Iggy Pop als gevallen engel en Grace Jones als God De Moeder. Live blijven zij thuis, maar een liveband zorgt voor strakke metal bij de projectie.

Waar & wanneer? AB, Brussel, 9/2.

79. WE ARE OPEN

Wat? Patriotisch showcasefestival.

Ga kijken want met onder meer Amongster, Delv's, Hydrogen Sea, Glints, La Jungle, WWWater en Pomrad treft u nergens zoveel Belgisch talent. Of u moet wachten op Pukkelpop. En dat is nog zo lang.

Waar & wanneer? Trix, Antwerpen, 10-11/2.

80. ODE AAN BOBBEJAAN

Wat? Bobbejaan leeft!

Ga kijken want Guido Belcanto, Jan De Smet en Barbara Dex zingen zich een weg door het oeuvre van de fluitende cowboy. Belcanto spreekt zelfs even slecht Frans en Engels als Schoepen, Jan De Smet laat 'Café zonder bier' klinken als Woody Guthrie.

Waar & wanneer? CC, Brugge, 18/2, toer tot maart.

81. ZIMMERMAN

Wat? De laatste der Balthazars.

Ga kijken want de concerten van J. Bernardt (Jinte Deprez) en Warhaus (Maarten Devoldere) zijn hopeloos uitverkocht, en u wil dit jaar toch één Balthazar-soloproject gezien hebben. Simon Casier schippert tussen zijn moederband en The Strokes, en wie weet komt zijn lief Noémie Wolfs zelfs nog eens meezingen, zoals eerder in de AB.

Waar & wanneer? Vooruit, Gent, 22/2.

82. RAYMOND VAN HET GROENEWOUDE

Wat? Legende op zijn eentje.

Ga kijken want Raymond nam afscheid van zijn muzikanten en zit nu alleen achter zijn piano. Wie '2 meisjes' al eens hoorde, weet hoe intens dat kan zijn.

Waar & wanneer? KVS, Brussel, 23/2, toer tot mei.

83. OATHBREAKER

Wat? 'Wrooagh!', 'hrrraar!', 'eeyyeaah!'

Ga kijken want het Gentse metalcollectief scoort met derde langspeler *Rheia*: zelfs muziekblog Pitchfork gooide de haren los. Zangeres Caro Tanghe lijkt in een per-

• Vervolg van blz. 15

manente staat van duiveluitdrijving te verkeren: we worden er een beetje bang van.

Waar & wanneer? De Kreun, Kortrijk, 24/2.

84. NETSKY

Wat? *Move over*, bier en chocolade.

Ga kijken want sinds Boris Daenen er zich mee ging moeien, heeft België naast bier en chocolade ook drum-'n-bass als exportproduct. Vooral zijn uitstekende live-band maakt Netsky een van die zeldzame elektronische artiesten bij wie het wel de moeite is om live te gaan kijken.

Waar & wanneer? Sportpaleis, Antwerpen, 25/2.

85. DRAKE

Wat? De heerser van de hitparade.

Ga kijken want Drizzy verkeert in een staat van genade en scoort de ene hit na de andere. 'Hotline bling' en 'One dance' alleen al zijn genoeg redenen om naar het Sportpaleis af te zakken. Twee dagen later staat zijn maatje The Weeknd er ook. Hopelijk maar dat ze samen op een vlucht zitten.

Waar & wanneer? Sportpaleis, Antwerpen, 28/2-1/3.

MAART

86. THE XX

Wat? Zij die hun volk leerden stil te zijn.

Ga kijken want met *XX* (2009) en *Coexist* (2012) zette The XX de trend van de zachte, melancholische pop. Op het nieuwe *I see you* drijven ze het tempo op.

Waar & wanneer? Vorst Nationaal, Brussel, 1-2/3.

87. FLYING HORSEMAN

Wat? Gitaren met zes pk.

Ga kijken want op Pukkelpop had u het te druk met naar de tegelijk geprogrammeerde Rihanna te kijken, en u vond dat sneu voor multitalent Bert Dockx (ook: Dans Dans). Met *Panama* zoekt zijn zeskop-pige band het experiment op.

Waar & wanneer? AB, Brussel, 1/3; Handelsbeurs, Gent, 2/3; 4AD, Diksmuide, 18/3.

88. REFUGEES FOR REFUGEES

Wat? Virtuoze vluchtelingen.

Ga kijken want u maakt een reis langs de Zijderoute met topmuzikanten uit Syrië, Irak en Afghanistan, die als vluchteling in België terecht kwamen. Misschien komt u hier Theo Francken wel tegen.

Waar & wanneer? CC, Brugge, 3/3.

89. MITSKI

Wat? Ontwappende eerlijkheid, ruisende gitaren.

Ga kijken want we gaan Mitski hier blijven tippen tot u allemaal eens bent gaan kijken. Met *Puberty 2* toonde de Japans-Amerikaanse dat je in 2016 wél nog relevante lofi gitaarrock kan maken, wat al die synth-dweppers ook beweren.

Waar & wanneer? Botanique, Brussel, 3/3.

90. THE WEEKND

Wat? 'Motherfucking Starboy!'

Ga kijken want The Weeknd mag dan wel constant verzuchten dat het leven geen pretje is met al die drank, drugs en supermodellen om zich heen, dat neemt niet weg dat hij mooie muziek maakt. Hij bezorgde er Daft Punk hun eerste Amerikaanse nummer 1 mee – iets wat zelfs Pharrell 'Get Lucky' Williams niet lukte.

Waar & wanneer? Sportpaleis, Antwerpen, 3/3.

91. HENRI PFR

Wat? De nieuwe Lost Frequencies.

Ga kijken want op single 'Until the end' toont de Brusselse producer zich niet meteen origineel, maar bij Lost Frequencies en andere Kygo's zagen we al dat dat geen barrière hoeft te zijn voor wereldheersende.

Waar & wanneer? AB, Brussel, 11/3.

92. SAMPHA

Wat? Maatje van Solange en Kanye.

Ga kijken want de Britse soulzanger heeft met *Process* wellicht een van dé platen van 2017 in zijn mouw zitten. Sampha verstaat de kunst om bijna euforisch over rouw te zingen: betoverend mooi.

Waar & wanneer? AB, Brussel, 12/3.

93. TOVE LO

Wat? Hitsige hits.

Ga kijken want op *Lady wood* trekt de Zweedse alle registers van de vrouwelijke seksualiteit open. De o's in haar naam op de albumcover zijn vagina's en tijdens haar shows flast ze haar publiek geregeld. Als dat niet voor een hitsige sfeer zorgt, zullen feilloos gepolijste popsongs als 'Habits (stay high)' dat wel doen.

Waar & wanneer? Trix, Antwerpen, 12/3.

94. ST GRANDSON

Wat? Dromerige hinkstapspringer.

Ga kijken want met 'You will find' had de Torhouse singer-songwriter Benjamin Decloedt – in een vorig leven beloftevol hink-stap-springer – al een flinke hit te pakken. Wie al voorsmaakjes uit zijn album vol droompop hoorde, weet dat er dit jaar nog een paar bij komen.

Waar & wanneer? AB, Brussel, 15/3.

95. CAR SEAT HEADREST

Wat? De heiland van de gitaarrock.

Ga kijken want Will Toledo telt 23 lentes, en heeft al half zo veel platen op zijn actief. Zijn jongste *Teens of denial* zorgde voor de doorbraak: ze flitst je zo terug naar 1994. Of 1995, we willen er vanaf zijn.

Waar & wanneer? Botanique, Brussel, 15/3.

96. DELV!S

Wat? Soul-bleekscheet uit Landen.

Ga kijken want Niels Delvaux timmert al lang een trap naar de top, maar hij lijkt zijn warme stem eindelijk genoeg onder controle te hebben om er een lap op te geven met zijn debuutalbum. Hit 'Come my way' legt alvast een tapijt over de treden.

Waar & wanneer? AB, Brussel, 16/3.

97. HET ZESDE METAAL

Wat? Kleinkunst uit de klei.

Ga kijken want als u zich wil laten vertellen dat het 'nog al nie noar de wuppe' is, zal u daarvoor in Hasselt moeten zijn – de West-Vlaamse shows van Wannes Cappelle zijn allemaal uitverkocht.

Waar & wanneer? Muziekodroom, Hasselt, 17/3.

98. WARPAIN

Wat? Nimfen ontdekken Kendrick.

Ga kijken want de meiden van Warpain diepen de etherische droompop van hun eerste twee werken uit met funky beats – het resultaat van intensieve luistersessies naar Janet Jackson en Kendrick Lamar. Begin al maar te wiegen.

Waar & wanneer? AB, Brussel, 19/3.

99. COELY

Wat? Beyoncé komt uit Antwerpen.

Ga kijken want Coely koppelt furieuze raps aan een joekel van een soulstem. Na voorprogramma's van Snoop Dogg, Nas en Kendrick Lamar – wat staat er eigenlijk op úw cv? – lanceert ze haar debuut-lp. Daarin is zoveel interesse dat de AB het concert verplaatste van de Club naar de grote zaal. Doe uw voordeel met de extra ruimte.

Waar & wanneer? AB, Brussel, 30/3.

100. BAZART

Wat? Alsof u dat niet weet.

Ga kijken want u moet zo onderhand de enige zijn die Bazart nog niet gezien heeft. In 2016 verkochten ze zoveel zalen uit dat ze in 2017 weer schaarste moeten creëren. En aangezien u de beste versie van Bazart nog steeds live hoort, kan u zich maar beter naar Antwerpen haasten.

Waar & wanneer? Lotto Arena, Antwerpen, 31/3-1/4.

Warpaint luistert tegenwoordig naar hip-hop. © rr

The XX: zij die hun volk stil leerden zijn. © rr

The Weeknd: klagen over modellen. © rr

Mitski: eindelijk gitaren. © rr

APRIL

101. GHOST

Wat? Hoge priesters van de metal.
Ga kijken want met kerkgewaden, omgekeerde kruisen, Gregoriaanse gezangen en een frontman met een mijter die zich Papa Emeritus III laat noemen, zit u qua show gebeiteld bij Ghost. Bovendien brengen de Zweden voor satanisten verrassend melodieuze metal. Vergeet uw wijwater niet.

Waar & wanneer? AB, Brussel, 10/4.

102. FLEDDYPALOOZA

Wat? Melculy. Met de L van Fleddy.
Ga kijken want Fleddie organiseert zijn eigen metalfeestijn met onder meer Angel Crew en Off The Cross. Maar laten we wel wezen: u komt vooral voor de geestige Urbanus-metal van 'T-shirt van Metallica'. Allemaal samen: 'Ik haat jazz - dat zijn niet eens liedjes maar gewoon gezeik.'

Waar & wanneer? AB, Brussel, 17/4.

103. BOB DYLAN

Wat? De schrik van het schrijversgild.
Ga kijken want als u ooit een Nobelprijswinnaar wil zien zingen moet u naar Antwerpen. Tenzij u gokt dat Barack Obama ooit nog een verborgen talent ontdekt.

Waar & wanneer? Lotto Arena, Antwerpen, 24/4.

104. STUFF.

Wat? Nieuwlichters van de jazz.
Ga kijken want toen Stuff twee jaar geleden zijn duivels ontbond was jazz plots weer populair, wat Fleddy Melculy ook moge beweren. Net in het jaar dat jazz een eeuw oud wordt, stellen ze een nieuwe plaat voor. Weg met de zwarte rolkragen, tijd om te dansen.

Waar & wanneer? AB, Brussel, 27/4, Handelsbeurs, Gent, 28/4.

105. MEURIS

Wat? Bimbo van het jaar (maar we zien hem graag).

Ga kijken want Stijn Meuris heeft nog niet alle woede van zich afgeschreeuwd in eindejaarsconference *Tirade*: hij had nog wat over voor de nieuwe plaat *Vigilant*. Dat is een opvolger voor onder andere *Mirage*, *Attica*, *Avanti* en *Gigant*. Als u daar de rode draad niet in ziet, bent u een ezel. *I-A!*

Waar & wanneer? AB, Brussel 19/4, De Roma, Antwerpen, 27/4, Het Depot, Leuven, 28/4, Muziekodroom, Hasselt, 29/4.

106. OSCAR & THE WOLF

Wat? Popheld in glinsterpyjama.
Ga kijken want Max Colombie heeft een popgodader ontdekt, en is naartoe aan het mijnen geslagen. Op Pukkelpop zette hij Rihanna een neus met een magistrale show die ons naar het puntje van onze stoel deed schuiven - we stonden nochtans recht. Met nieuwe songs als 'Breathing' mikt hij complexloos op een wereldhit.

Waar & wanneer? Sportpaleis, Antwerpen, 29-30/4.

MEI

107. THE JAPANESE HOUSE

Wat? The Sound of 2017.
Ga kijken want u mist Imogen Heap een beetje en zoekt een opvolger. Amber Bain wordt door de BBC getipt in de Sound of 2017-poll, naast onder andere Anderson Paak en Rag 'n Bone Man. Haar songs bestaan uit laagjes op laagjes op laagjes electronica. En laagjes, daar krijgt een mens warm van.

Waar en wanneer? Trix, Antwerpen, 1/5.

108. JEF NEVE

Wat? Virtuoze vingers.
Ga kijken want hadden we al gezegd dat jazz zijn 100ste verjaardag viert? De AB zet er dit jaar stevig op in, en dan kan nationaal jazz-uithangbord Jef Neve niet ontbreken. Zeker niet als hij - wat een toeval! - net een nieuw album klaar heeft.

Waar & wanneer? AB, Brussel, 28/3, De Roma, Antwerpen, 31/3, Handelsbeurs, Gent, 15/4, Het Depot, Leuven, 6/5.

JUNI

109. BEACH BOYS

Wat? Surfen in het bejaardentehuis.
Ga kijken want na de slachting die 2016 onder de popgrootheden aanrichtte, kan u de strandjongens maar beter meepikken nu ze nog eens in het land zijn. Wedden dat u er minstens een paar *good vibrations* opdoet?

Waar & wanneer? Koninklijk Circus, Brussel, 2/6.

110. LITTLE MIX

Wat? De Spice Girls van de Snapchat-generatie.

Ga kijken want u bent uw kinderen nog iets verschuldigd en laat de Beach Boys links liggen voor dé popsensatie van het moment. Het Britse viertal is de succesvolste meidengroep sinds de Spice Girls - sorry, K3 - en doet zowel bij tieners als hun ouders de stoom uit de oren komen wanneer ze zingen over 'photographs with no T-shirt' on.

Waar & wanneer? Lotto Arena, Antwerpen, 2/6.

BUDDHA & MIND

EXPO OVER BOEDDHISTISCHE
MEDITATIE EN INNERLIJKE RUST

21.10.16 - 19.3.17

De Standaard

www.mas.be

KLASSIEK

Claron McFadden maakte een reisdocumentaire over het Middellandse Zeegebied met livemuziek. © Erik De Jong

Tal van goede bekenden passeren op onze klassieke podia: van Hildegard von Bingen tot Claron McFadden en van Philippe Herreweghe tot de New York Philharmonic. En de Elisabethwedstrijd vernieuwt: voor het eerst is er een editie voor cello. **ANNEMARIE PEETERS**

JANUARI

111. L'ORFEO

Wat? Christina Pluhar, zowat de grootste hitmachine van de oude muziek, buigt zich over Monteverdi's eerste opera.

Ga luisteren want Monteverdi viert dit seizoen zijn 450ste verjaardag en zijn l'Orfeo is en blijft een mijlpaal in de operageschiedenis.

Waar & wanneer? Gent, De Bijloke, 10/1.

112. DARAL SHAGA

Wat? Ontroerende circusopera over de lotgevallen van mensen op de vlucht met muziek van Kris Defoort in een regie van Fabrice Murgia.

Ga luisteren want de roman van Laurent Gaudé waarop het libretto werd gebaseerd, kwam meer dan tien jaar geleden al uit, maar het onderwerp is relevanter dan ooit.

Waar & wanneer? Brussel, Théâtre National, 11-15/1.

113. NADAR, WYSI(N)WYG

Wat? Vlaanderens meest avontuurlijke formatie brengt nieuw werk van Stefan Prins.

Ga luisteren want mens en technologie zitten elkaar in het werk van Stefan Prins stevig in de haren. En wie vanop zijn tablet wil mee musiceren, mag zich nog altijd melden.

Waar & wanneer? Antwerpen, De Sintel, 14/1.

114. BACH ACADEMIE

Wat? Een vaste afspraak ondertussen: Herreweghe en verwanten knippen het leeslampje aan voor alweer een lekker hoofdstuk Bach.

Ga luisteren want er staat ook schoon jong volk op de affiche. Klavecinist Jean Rondeau brengt de *Goldbergvariaties* en jazz-saxofonist Robin Verheyen gaat met

het *Musikalisches Opfer* aan de slag.

Waar & wanneer? Brugge, Concertgebouw, 17-22/1.

115. JULIA FISCHER

Wat? Een van de meest gelauwerde violisten van het moment staat helemaal alleen op het podium met muziek van de Belgische violist Eugène Ysaÿe.

Ga luisteren want Fischer is een waanzinnig natuurtalent. De solosonates van Ysaÿe zijn spannend, aartsmoeilijk en (soms) bijna even intrigerend als die van schoolvoorbeeld Bach.

Waar & wanneer? Brussel, Bozar, 22/1.

116. PHILIPPE JAROOUSSKY

Wat? De contratenor met de meest engelachtige stem van het universum laat de castratenrollen achter zich en kiest voor Bach.

Ga luisteren want de cd was er alvast eentje om op te eten. Ook wie zich afvraagt of er daadwerkelijk vleugels tussen Jaroussky's schouderbladen groeien, mag deze afspraak niet missen.

Waar & wanneer? Brussel, Bozar, 29/1.

Februari

117. MATTHIAS GOERNE & LEIF OVE ANDSNES

Wat? Hoogmis voor weltschmerz-gevoelige zielen: twee topvertolkers vullen drie avonden met niets dan Schubertliederen.

Ga luisteren want Matthias Goerne is een meesterlijke verteller (zonder engelen-vleugels) en de combinatie met de Brusselse publiekslieveling Leif Ove Andsnes geeft ongetwijfeld vonken.

Waar & wanneer? Brussel, Bozar, 1/2 en 4/2.

118. FLAGEY PIANO DAYS

Wat? Flagey staat vier dagen lang non-stop in het teken van de piano.

Ga luisteren want Flagey verzamelde een puik kransje pianisten. Luister op eenzelfde avond naar Lukáš Vondráček en de oosterse jazzman Rami Khalifé.

Waar & wanneer? Brussel, Flagey, 9-12/2.

119. HILDEGARD IN PRIMETIME

Wat? Hildegard von Bingen krijgt een mooi aureooltje aangemeten in Amuz met drie concerten, een lezing en een ochtendje film.

Ga luisteren want Hildegard was ongetwijfeld de meest muzikale mystica van de Middeleeuwen. Psallentes en het Collectief koppelen haar klanken aan mystica van nu Galina Oestvol'skaya

Waar & wanneer? Antwerpen, Amuz, 23-26/2.

120. NACHTSCHADE: AUBERGINE

Wat? Zangeres Claron McFadden gaat op reis en neemt mee: een aubergine. Een swingende reisdocumentaire over het Middellandse Zeegebied met livemuziek.

Ga luisteren want de wereld wordt er beter van: 'Als iedereen ter wereld op hetzelfde moment zou eten, dan zou er op dat moment alvast geen oorlog zijn', aldus McFadden.

Waar & wanneer? Brugge, Concertgebouw, 20/2. Daarna nog in Antwerpen (Opera XXI) en Rotterdam.

MAART

121. PIANOLA

Wat? Rex Lawson, topspecialist van het Londense Pianola Institute komt naar Brugge voor een demonstratie.

Ga luisteren want de handen van Rachmaninov, Ravel en Debussy komen tot leven dankzij dit miraculeuze instrument en twee dagen erna gaat componist Serge Verstockt vrolijk met diezelfde klanken aan de haal.

'Dagboek van een verdwenene' van Ivo van Hove is te zien op het festival Opera XXI. © Laura Makabresku

Violiste Julia Fischer speelt muziek van de Belg Eugène Ysaÿe. © Felix Broede

125. OPERA XXI

Wat? Tweejaarlijkse afspraak met nieuw muziektheater van eigen bodem.

Ga luisteren want componist Daan Janssens presenteert er zijn langverwachte opera *Menuet*, gebaseerd op de gelijknamige roman van Louis Paul Boon. Niet te missen.

Waar en wanneer? Antwerpen en Gent, De Singel & Vlaamse Opera, 19-29/4.

126. HERREWEGHE 70

Wat? Vlaanderens grootste dirigent verjaart en dat mag en dat moet en dat zal gevierd worden.

Ga luisteren want Herreweghe laat nog eens het hele palet van zijn muzikale kunnen horen, van Monteverdi over Bach tot Beethoven. Driewerf hoera!

Waar en wanneer? Antwerpen, Amuz/Koningin Elisabethzaal/ De Singel, 28/4, 6/5, 13/5, 19/5.

Verjaardagsconcert in Brussel, Bozar, 2/5 met optredens van o.a. Steven Isserlis en Patricia Kopatchinskaja.

MEI

127. MECHELEN HOORT STEMMEN

Wat? Festival met een spotlight op de stem en elk jaar ook een huisartiest die eens goed zot mag doen.

Ga luisteren want Lore Binon, de stem van deze editie, is *one to watch*: een sopraan met een integer, maar beklijvend geluid en een hoofd vol mooie plannen.

Waar en wanneer? Mechelen, diverse locaties, 11-14/5.

128. AÏDA

Wat? Verdi's opera over de geknechte Ethiopische prinses Aïda krijgt een nieuw kleedje aangemeten in het licht van het recente wereldtoneel.

Ga luisteren want een klassieker van dat kaliber zie je nu ook weer niet elke dag op de operabühne. Begin vooral nu al te oefenen zodat u de aria's feilloos kan meelippen.

Waar en wanneer? Brussel, Muntpalais Tour & Taxis, 16/5 tot 4/6.

129. BUDAPEST FESTIVAL ORCHESTRA

Wat? De meest charismatische dirigent van het moment, met een orkest dat altijd blinkt van enthousiasme, mag 'zijn ding' doen - drie avonden lang, nu al het vierde seizoen op rij.

Ga luisteren want deze keer moet de theaternuïze van de Béla Bartók eraan geloven: onstuimig, brutaal en mysterieus, een kolffe naar de hand van deze opwindende Hongaren.

Waar en wanneer? Brugge, Concertgebouw, 18-20/5.

JUNI

130. ANDRAS SCHIFF

Wat? Meesterpianist András Schiff laat dit seizoen drie van zijn pupillen schitteren en mag het op het einde van de reeks nog eens zelf komen uitleggen.

Ga luisteren want: András Schiff tokkelt wel eens de ziel van God zelf tevoorschijn, zeker als hij Bach op de pupiter heeft staan.

Waar en wanneer? Antwerpen, De Singel, 3/6.

Waar en wanneer? Brugge, Concertgebouw, 8/3 en 10/3.

122. KLARAFESTIVAL

Wat? Een festival met een thema waar vandaag niemand nog naast kan kijken: home, sweet home. Wat betekent het om ergens thuis te horen?

Ga luisteren want er staan weer heel wat fijne namen op de affiche, zoals die van mezzosopraan Magdalena Kozena, die aantreedt met het Mahler Chamber Orchestra. Wij tekenen alvast voor René Jacobs, B'Rock en Monteverdi's *Il Ritorno d'Ulisse*: ronddolen voor gevorderden.

Waar & wanneer? Brussel, diverse locaties, 9-24/3.

123. NEW YORK PHILHARMONIC

Wat? Het oudste symfonieorkest van de Verenigde Staten landt in de nieuwe Elisabethzaal.

Ga luisteren want wie wil er nu niet gaan luisteren naar een orkest dat nog door Gustav Mahler, Arturo Toscanini en Leonard Bernstein gedirigeerd werd? Topontmoeting voor liefhebbers van het grote werk.

Waar en wanneer? Antwerpen, Koningin Elisabethzaal, 23/3.

APRIL

124. KONINGIN ELISABETHWEDSTRIJD

Wat? Voor het eerst in de lange geschiedenis van dit concours mogen cellisten zich in de strijd werpen.

Ga luisteren want hier wil je gewoonweg een mening over hebben. Zijn die cellisten slome slapjanussen of precies even ijdel als de violisten?

Waar en wanneer? Brussel, diverse locaties, 11/4-14/5.